

**TURVALLISEMPI EUROOPPA
OIKEUDENMUKAISEMMASSA MAAILMASSA**

JAVIER SOLANA,

**EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTON PÄÄSIHTEERI JA YHTEISEN
ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN KORKEA EDUSTAJA**

EUROOPPA-NEUVOSTO

THESSALONIKI, 20/06/2003

FOR FURTHER DETAILS:

Cristina Gallach - Spokesperson of the Secretary General, High Representative for CFSP

+32 (2)285 6467 / 8239 / 5150 / 5151 +32 (0)2 285 5694

internet: <http://ue.eu.int/newsroom>

e-mail: presse.cabinet@consilium.eu.int

TURVALLISEMPI EUROOPPA OIKEUDENMUKAISEMMASSA MAAILMASSA

Johdanto

Eurooppa ei ole koskaan aikaisemmin ollut yhtä vauras, turvallinen ja vapaa. 1900-luvun alkupuoliskon väkivaltaisen kauden jälkeen on seurannut Euroopan historiassa ennen kokematon rauhan ja vakauden aika.

Keskeinen merkitys tässä kehityksessä on ollut Euroopan unionin perustamisella, joka on muuttanut valtioidemme välisiä suhteita ja kansalaistemme elämää. Euroopan maat ovat sitoutuneet rauhanomaiseen riitojen käsittelyyn ja yhteistyöhön yhteisten instituutioiden välityksellä. Autoritaariset järjestelmät ovat vaihtuneet tänä aikakautena turvallisiin, vakaisiin ja dynaamisiin demokratioihin. EU:n perättäiset laajentumiset ovat tehneet yhdistyneen ja rauhanomaisen maanosan visiosta todellisuutta.

*25 valtion muodostama
Euroopan unioni,
jossa on yli 450 miljoonaa kansalaista
ja joka tuottaa neljäsosan maailman
bruttokansantulosta (BKTL),
on maailmanlaajuinen toimija;
sen olisi oltava valmis ottamaan
osavastuu maailmanlaajuisesta
turvallisuudesta.*

Yhdysvalloilla, joka on tukenut Euroopan yhdentymistä ja sitoutunut Euroopan turvallisuuteen Naton kautta, on ollut tämän menestyksen kannalta ratkaiseva merkitys.

Kylmän sodan päättyminen ei ole merkinnyt turvallisuushkien ja -haasteiden loppua Euroopan maille. Balkanin konfliktin puhkeaminen oli muistutus siitä, että sota ei ole kadonnut maanosastamme.

Viime vuosikymmenen aikana mikään alue maailmassa ei ole säästynyt konflikteilta. Niistä useimmat ovat olleet valtioiden sisäisiä kuin valtioiden välisiä. Tänä aikana eurooppalaisia joukkoja on lähetetty ulkomaille useammin kuin koskaan aiempina vuosikymmeninä, myös kaukasiin paikkoihin kuten Afganistaniin, Kongoon ja Itä-Timoriin.

***Mikään yksittäinen maa
ei kuitenkaan pysty ratkaisemaan
nykyisiä monimutkaisia ongelmia
täysin omin voimin.***

Kylmän sodan päättyminen jätti Yhdysvalloille hallitsevan aseman sotilaallisena toimijana; mikään toinen maa tai maiden ryhmä ei vedä vertoja sen voimavaroille. Mikään yksittäinen

maa ei kuitenkaan pysty ratkaisemaan nykyajan monimutkaisia ongelmia täysin omin voimin.

25 valtion muodostama Euroopan unioni, jossa on yli 450 miljoonaa kansalaista ja joka tuottaa neljäsosan maailman bruttokansantulosta (BKTL), on maailmanlaajuinen toimija; sen olisi oltava valmis ottamaan osavastuu maailmanlaajuisesta turvallisuudesta.

I UUDET UHAT UDESSA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖSSÄ

Uusi ympäristö

Kylmän sodan jälkeiselle maailmalle on ominaista rajojen avautuminen. Kauppa- ja investointivirrat, teknologian kehitys ja demokratian leviäminen ovat tuoneet lisää vapautta ja vaurautta monille ihmisille. Tämä kehitys on kasvattanut valtiosta riippumattomien ryhmien toiminta-alaa kansainvälisissä asioissa. Tällaisista myönteisistä suuntauksista huolimatta monet ongelmat ovat edelleen ratkaisematta ja jotkin niistä ovat pahentuneet.

Jatkuvat alueelliset konfliktit lisäävät epävakautta, haittaavat taloudellista toimintaa ja vähentävät ihmisten mahdollisuuksia kyseisillä alueilla. Kashmirissa ja Korean niemimaalla esiintyvien kaltaiset ongelmat vaikuttavat Euroopan etuihin suoraan ja välillisesti,

samoin konfliktit lähempänä Eurooppaa, ennen kaikkea Lähi-idässä.

Melkein kolme miljardia ihmistä eli puolet maailman väestöstä joutuu tulemaan toimeen alle kahdella eurolla päivässä. 45 miljoonaa ihmistä kuolee joka vuosi nälkään ja aliravitsemukseen. Saharan eteläpuoleinen Afrikka on nykyään köyhempi kuin kymmenen vuotta sitten. Monissa tapauksissa talouskasvun epäonnistuminen on sidoksissa poliittisiin ongelmiin ja väkivaltaisiin konflikteihin. Eräissä osissa maailmaa, erityisesti Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa, vallitsee turvattomuuden kierre. Vuodesta 1990 lähtien sodissa on kuollut melkein neljä miljoonaa ihmistä, joista 90 prosenttia siviilejä. Yli 18 miljoonaa ihmistä koko maailmassa on joutunut jättämään kotinsa tai maansa konfliktin seurauksena.

Vuonna 2002 kolmeen merkittävään maailmanlaajuiseen tarttuvaan tautiin – aids, tuberkuloosi ja malaria – kuoli yli kuusi miljoonaa ihmistä, joista selvästi suurin osa Afrikassa.

Tällaisten ongelmien ydin on usein huonossa hallinnossa. Korruptio, vallan väärinkäyttö, heikot instituutiot ja vastuuvollisuuden puuttuminen rappeuttavat valtioita sisältä päin ja lisäävät alueellista turvattomuutta. Turvallisuus on kehityksen ennakoedellytys. Konfliktit eivät ainoastaan tuhoa infrastruktuuria, muun muassa sosiaalisia perusrakenteita, vaan ne myös voimistavat rikollisuutta, estävät investointeja ja tekevät normaalin taloudellisen toiminnan mahdottomaksi. Monet maat ja alueet ovat vaarassa joutua konfliktien, turvattomuuden ja köyhyyden kierteeseen.

Vaikka useimpien tiedemiesten ennustama lämpötilojen nousu tulevina vuosikymmeninä ei olekaan uhka tavanomaisessa strategisessa mielessä, se lisää todennäköisesti rauhattomuutta ja muuttoliikkeitä useilla alueilla maailmassa.

Energiariippuvuus on myös huolenaihe. Eurooppa on maailman suurin öljyn ja kaasun tuoja. Tuonnin osuus päivittäisestä energiankulutuksesta on noin 50 prosenttia. Se nousee 70 prosenttiin vuonna 2030. Öljyä tuodaan pääasiassa Persianlahdelta ja kaasua Venäjältä ja Pohjois-Afrikasta.

Uudet uhkat

Laajamittainen hyökkäys jotakin jäsenvaltiota vastaan on nykyisin epätodennäköinen. Sen sijaan Euroopan edessä on uusia uhkia: monimuotoisempia, näkymättömämpiä ja arvaamattomampia. Niistä voidaan erottaa kolme tärkeintä.

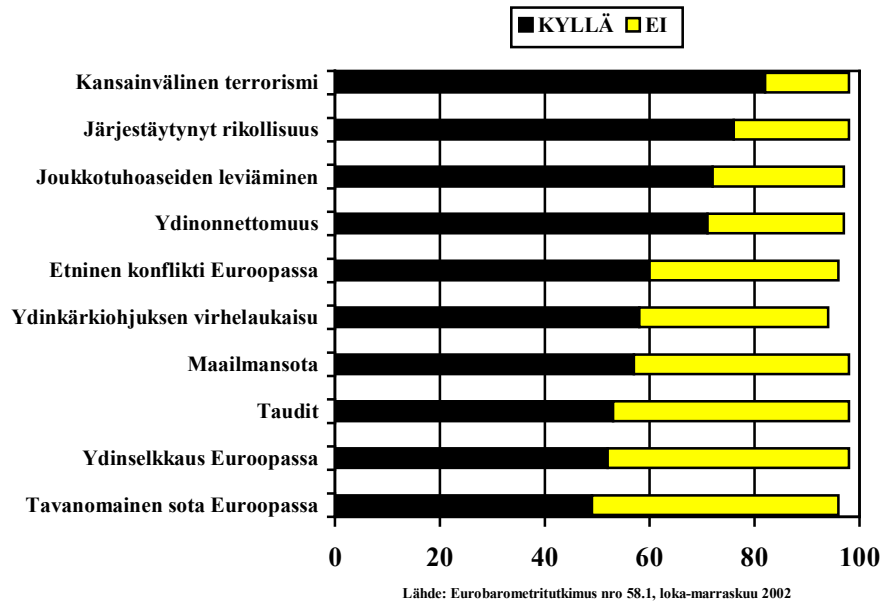
Terrorismi:

Kansainvälinen terrorismi on strateginen uhka. Se vaarantaa ihmishenkiä, aiheuttaa suuria kustannuksia ja uhkaa yhteiskuntiemme avoimuutta ja suvaitsevuuutta. Uusi terrorismi on erilaista kuin aikaisemmin tunnettujen järjestöjen harjoittama.

Se on kansainvälistä, sähköisten verkostojen yhdistämää ja sillä on huomattavat voimavarat, minkä lisäksi se ei tunne perinteisten terroristijärjestöjen toimintaa rajoittavia tekijöitä. Perinteiset terroristijärjestöt pyrkivät yleensä saavuttamaan poliittista tukea, minkä vuoksi ne harjoittavat jonkinasteista itsehillintää, ja viime kädessä ne voivat olla valmiit luopumaan väkivallasta neuvottelujen hyväksi. Uudet terroristijärjestöt näyttävät haluavan käyttää rajoittamatonta väkivaltaa ja aiheuttaa valtavia määriä uhreja. Tämän vuoksi joukkotuhoaseiden saaminen houkuttelee niitä, toisin kuin perinteisiä terroristijärjestöjä.

Eurooppa on tällaisille terroristeille sekä kohde että tukikohta. Al Qaidan solujen logistisia

Mitä Euroopan unionin kansalaiset pelkäävät ?

tukikohtia on paljastettu Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Saksassa, Espanjassa ja Belgiassa. Al Qaida on maininnut Euroopan maat mahdollisina kohteina. Merkittäviä hyökkäyksiä Euroopan alueelle on suunniteltu, mutta ne on onneksi saatu estetyksi.

Uusin terrorismin aalto liittyy väkivaltaiseen uskonnolliseen ääriliikehdintään. Tämä johtuu monista ei syistä, muun muassa modernisoinnin paineista, kulttuurin, yhteiskunnan ja politiikan kriiseistä ja ulkomailla elävien nuorten yhteiskunnallisesta vieraantuneisuudesta. Tämä ilmiö on myös osa omaa yhteiskuntaamme.

Joukkotuhoaseiden leviäminen on merkittävin yksittäinen uhka kansakuntien rauhalle ja turvallisuudelle. Kansainväliset sopimusjärjestelmät ja vientivalvontajärjestelyt ovat hidastaneet joukkotuhoaseiden ja maaliinsaattamisjärjestelmien leviämistä.

Olemme nyt kuitenkin siirtymässä uuteen vaaralliseen aikakauteen, jolloin joukkotuhoaseiden kilpavarustelu saattaa alkaa erityisesti Lähi-idässä. Ohjusteknologian leviäminen lisää osaltaan epävakautta ja asettaa Euroopan suurempaan vaaraan.

Pelottavimmassa skenaariossa terroristiryhmät saavat haltuunsa joukkotuhoaseita. Tällainen riski kasvaa joukkotuhoaseiden leviämisen jatkuessa. Tällaisessa tapauksessa pieni ryhmä pystyisi aiheuttamaan tuhoa sellaisessa mittakaavassa, joka oli aikaisemmin mahdollista vain valtioille ja armeijoille. Pelotteet eivät tällöin toimisi. Biologisissa tieteissä tapahtunut edistys saattaa lisätä biologisten aseiden tehoa tulevina vuosina; myös kemiallisin ja säteilyyn liittyvin välinein toteutettavan hyökkäyksen riski on olemassa.

***Joukkotuhoaseita käyttivät viimeksi
Aum-lahkon terroristit
Tokion metrossa vuonna 1995
sariinikaasuhyökkäyksessä. Kaksitoista ihmistä
kuoli ja useita tuhansia loukkaantui.
Kaksi vuotta aiemmin Aum oli levittänyt
pernaruttoitiöitä aerosolimuodossa
eräälle Tokion kadulle, mikä tappoi
kuitenkin vain lintuja ja eläimiä.***

Toimintakyvyttömät valtiot ja järjestäytynyt rikollisuus: Monissa osissa maailmaa huono hallinto, sisäinen konflikti ja pienaseiden helppo saatavuus ovat johtaneet valtion ja yhteiskunnan rakenteiden heikkenemiseen. Joissakin tapauksissa tämä on vienyt lähelle valtion instituutioiden romahtamista. Somalia, Liberia ja Afganistan ovat tunnetuimmat viimeaikaiset esimerkit. Rikolliset toimijat käyttävät usein hyväkseen (ja joskus aiheuttavat) valtion heikkoutta. Huumausainekaupasta saadut tulot ovat vauhdittaneet valtion rakenteiden heikkenemistä useissa huumausaineiden tuottajamaissa; Afganistanissa huumausaineista saadut tulot pitivät vallassa Talebania ja useita yksityisarmeijoita. Valtioiden tullessa toimintakyvyttömiksi järjestäytynyt rikollisuus ottaa vallan. Tällaisissa valtioissa harjoitettu rikollinen toiminta vaikuttaa Euroopan turvallisuuteen. Merkittävät laittomat huumausaine- ja maahanmuuttajavirrat saapuvat Eurooppaan Balkanin, Itä-Euroopan ja Keski-Aasian kautta.

Maksimaaliseen tuhoon tähtäävä terrorismi, joukkotuhoaseiden saatavuus ja valtion instituutioiden romahtaminen: jos nämä kolme eri tekijää yhdistyvät, saattaa Eurooppa todellakin olla erittäin suuren uhan edessä.

II STRATEGISET TAVOITTEET

Uusi maailmanjärjestys avaa valoisimmat näkymät, mitä ihmiskunnalla on koskaan ollut edessään, ja samalla pelottavamman tulevaisuuden. Kumpi näistä toteutuu riippuu osittain omasta toiminnastamme. Tässä asiakirjassa ehdotetaan Euroopan unionille kolme strategista tavoitetta. Ensiksi, Euroopan unioni voi vaikuttaa erityisesti lähinaapureidensa vakauteen ja hyvään hallintatapaan. Toiseksi, laajemmassa yhteydessä, on syytä luoda kansainvälinen järjestelmä, joka perustuu tehokkaaseen monenvälisyyteen. Lopuksi, on käsiteltävä uhkia, sekä uusia että vanhoja.

***On luotava kansainvälinen järjestelmä,
joka perustuu tehokkaaseen
monenvälisyyteen.***

Turvallisuusalueen ulottaminen käsittämään koko Eurooppa

Maantiede ei ole menettänyt merkitystään edes globalisaation aikakaudella. On Euroopan unionin edun mukaista, että sen rajanaapureissa on hyvä hallinto. Väkivaltaiseen konfliktiin osallistuvat naapurit, heikot valtiot, joissa järjestäytynyt rikollisuus menestyy, huonosti toimivat yhteiskunnat tai räjähtävä väestönkasvu Euroopan rajoilla ovat ongelmia sille.

Euroopan uudelleenyhdentymisen ja liittyvien valtioiden integrointi lisäävät turvallisuutta, mutta ne tuovat myös levottomuusalueet lähemmäksi. Euroopan unionin tehtävänä on edistää Euroopan unionin itäpuolella ja Välimeren rannoilla vyöhykettä, joka muodostuu hyvin hallituista maista, joihin sillä voi olla tiiviit ja yhteistyöhön perustuvat suhteet.

Balkanin alue on paras esimerkki tämän asian tärkeydestä. Euroopan unioni yhdessä Naton ja muiden kumppaneiden kanssa on asettanut siellä tavoitteekseen vakauden, hyvän hallintotavan ja alueen integroimisen mahdollisimman tiiviisti Eurooppaan. Tätä pyrkimystä on jatkettava vielä tulevana vuosina.

Euroopan unioni on yhdeksänkymmenluvun epäonnistumisten jälkeen vahvistanut huomattavasti osallistumistaan vielä epävakaalla Länsi-Balkanin alueella. Se on auttanut vakauttamaan tilannetta Etelä-Serbiassa ja entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja auttanut Serbian ja Montenegron välisissä perustuslaillisissa järjestelyissä. Euroopan unioni otti tehtäväkseen Yhdistyneiden Kansakuntien aiemmin hoitaman poliisioperaation Bosnia ja Hertsegovinassa ja Naton hoitaman sotilasoperaation entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa. Se on luonut vakaas- ja assosiaatioprosessissa tehokkaat puitteet uudistuksille ja etenemiselle kohti Eurooppaa.

Ei ole Euroopan unionin edun mukaista, että Eurooppa laajentumisen johdosta jakautuisi uudelleen. Taloudellisesta ja poliittisesta yhteistyöstä saatava hyöty on ulotettava sen tuleviin itäisiin

naapureihin Ukrainaan, Moldovaan ja Valko-Venäjään, ja samalla on löydettävä ratkaisu niiden poliittisiin ongelmiin. Euroopan unionin olisi myös paneuduttava entistä vakavammin ongelmiin Etelä-Kaukasiassa, josta myös aikanaan tulee sen naapurialue.

Arabien ja Israelin välisen konfliktin ratkaiseminen on Euroopan tärkeimpiä strategisia tavoitteita. Jos siinä ei onnistuta, muiden Lähi-idän ongelmien ratkaisemiseen ei ole juuri mahdollisuuksia. Euroopan unioni on osallistunut tämän kysymyksen käsittelyyn jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Se on edelleen Euroopan unionin toiminnan keskeinen kohde; tätä toimintaa jatketaan nyt kvartetin voimin.

Välimeren alue yleensä kärsii edelleen vakavista ongelmista, taloudellisesta taantumasta, yhteiskunnallisesta rauhattomuudesta ja ratkaisemattomista konflikteista. Euroopan unionin etu vaatii yhteistoimintaa Välimeren kumppaneiden kanssa tekemällä Barcelonan prosessin yhteydessä entistä tehokkaampaan taloudellista, turvallisuus- ja kulttuuriyhteistyötä.

Kansainvälisen järjestyksen lujittaminen

Gloaalisten uhkakuvien, globaalisten markkinoiden ja globaalisen tiedonvälityksen maailmassa turvallisuus ja hyvinvointi riippuvat tehokkaasta monenvälisestä järjestelmästä. Tavoitteeksi olisi asetettava voimakkaamman kansainvälisen yhteisön, hyvin toimivien kansainvälisten instituutioiden ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen kehittäminen.

On ilahduttavaa, että kylmän sodan päättymisen jälkeen keskeiset kansainväliset järjestöt kuten Maailman kauppajärjestö (WTO) ja kansainväliset rahoituslaitokset ovat ottaneet uusia jäseniä. Kiina on liittynyt WTO:hon ja Venäjä on hakenut jäsenyyttä. Tavoitteena olisi oltava niiden jäsenyyssohjan laajentaminen korkeasta vaatimustasosta luopumatta.

Transatlanttinen yhteys kuuluu keskeisenä osana kansainväliseen järjestelmään. Se ei ole ainoastaan Euroopan unionin edun mukaista kahdenvälisten suhteiden kannalta, vaan vahvistaa koko kansainvälistä yhteisöä. Nato on tämän suhteen tärkeä ilmentymä.

Myös alueelliset järjestöt vahvistavat maailmanlaajuisia hallintoa. Vahvalla ja tehokkaalla Etyjillä ja Euroopan neuvostolla on erityistä merkitystä Euroopan unionille, ja muut alueelliset järjestöt kuten Asea, Mercosur ja Afrikan unioni ovat tärkeitä kumppaneita.

Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirja luo perustan kansainvälisille suhteille. Euroopan unionin ensisijaisena tavoitteena on oltava Yhdistyneiden Kansakuntien vahvistaminen, sen varustaminen siten, että se voi täyttää tehtävänsä ja toimia tehokkaasti. Jos kansainvälisten järjestöjen, järjestelmien ja sopimusten halutaan olevan tehokkaita maailman rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuvien uhkien torjumisessa, on oltava valmis toimintaan, kun niiden sääntöjä rikotaan.

***Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirja
luo perustan
kansainvälisille suhteille.***

Sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen edellytyksenä on, että lainsäädäntö seuraa kehitystä (joukkotuhoaseiden leviäminen, terrorismi ja ilmaston lämpeneminen). Nykyisiä instituutioita, kuten Maailman kauppajärjestöä, on syytä kehittää edelleen ja uusia instituutioita, kuten Kansainvälistä rikostuomioistuinta, on syytä tukea.

Kansainvälisen yhteisön taso riippuu sen perustana olevien hallintojärjestelmien tasosta. Hyvin hallituista demokraattisista valtioista koostuva maailma on paras turvallisuustae omalle yhteiskunnallemme. Hyvän hallintotavan levittäminen, korruption ja vallan väärinkäytön torjuminen ja ihmisoikeuksien suojaaminen ovat parhaita keinoja kansainvälisen järjestyksen lujittamiseksi.

Kauppa- ja kehityspolitiikat voivat olla tehokkaita välineitä uudistusten edistämiseksi. Euroopan unionilla ja sen jäsenvaltioilla on maailman suurimpana virallisen avun antajana hyvät keinot ajaa asettamiaan päämääriä. Euroopan unionin turvallisuusstrategiaan on kuuluttava tärkeänä osana vaikuttaminen hyvän hallintotavan omaksumiseen avustusohjelmilla, ehdollisuudella ja kohdennetuilla kaupan toimenpiteillä. Maailma, jonka koetaan olevan oikeudenmukainen ja tarjoavan mahdollisuuksia kaikille, on turvallisempi paikka Euroopan unionille ja sen kansalaisille. Ennaltaehkäisevällä osallistumisella voidaan välttää vakavammat ongelmat tulevaisuudessa.

Maailma, jonka koetaan olevan oikeudenmukainen ja tarjoavan mahdollisuuksia kaikille, on turvallisempi paikka. Ennaltaehkäisevällä osallistumisella voidaan välttää vakavammat ongelmat tulevaisuudessa.

Useat maat ovat jättäytyneet kansainvälisen yhteisön ulkopuolelle. Jotkut ovat pyrkineet eristäytymään, toiset taas rikkovat toistuvasti sisäistä hallintoa tai kansainvälistä käyttäytymistä koskevia kansainvälisiä normeja. Olisi toivottavaa, että nämä maat liittyisivät uudelleen kansainväliseen yhteisöön. Niiden, jotka eivät halua sitä tehdä, olisi ymmärrettävä, että siitä on maksettava hinta myös suhteissa Euroopan unioniin.

Uhkien torjuminen

Euroopan unioni on vastannut aktiivisesti terrorismin, joukkotuhoaseiden leviämisen ja toimintakyvyttömiä valtioiden sekä järjestäytyneen rikollisuuden aiheuttamiin uhkiin.

- EU vastasi syyskuu 11. päivän tapahtumiin toimenpidekokonaisuudella, johon kuuluu eurooppalaisen pidätysmääräyksen luominen, terrorismin rahoituksen estäminen ja sopimus keskinäisestä oikeusavusta Yhdysvaltojen kanssa.

Nykyiset uhat tulevat entistä kauempaa, ovat entistä dynaamisempia ja entistä monimutkaisempia.

- EU on toteuttanut joukkotuhousoseiden leviämisen vastaista politiikkaa jo useita vuosia. Se on juuri sopinut uudesta toimintaohjelmasta, joka käsittää toimenpiteitä Kansainvälisen atomienergiajärjestön vahvistamiseksi, vientivalvonnan tiukentamiseksi ja laittomien toimitusten ja laittomien hankintojen estämiseksi.
- Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat puuttuneet toimintakyvyttömiä valtioiden tilanteeseen niiden toimintakyvyn palauttamiseksi muun muassa Balkanilla, Afganistanissa, Itä-Timorissa ja Afrikassa (viimeksi Kongossa).

On syytä korostaa joitakin yhteisiä piirteitä näissä uhkissa ja tavassa, jolla niitä on torjuttava.

Uuden aikakauden uhkat ovat usein etäisiä. Globalisaation aikakaudella kaukaiset uhkat saattavat olla yhtä suuri huolenaihe kuin lähellä olevat. Ydinaseisiin liittyvä toiminta Koreassa, ydinriskit Etelä-Aasiassa ja joukkotuhousoseiden leviäminen Lähi-idässä huolestuttavat Euroopan unionia. Terroristit pystyvät nyt toimimaan maailmanlaajuisesti: terroristitoiminta Keski- tai Kaakkois-Aasiassa voi olla uhka Euroopan maille tai niiden kansalaisille. Samalla globaalien tiedonvälityksen ansiosta toimintakyvyttömissä valtioissa eri puolilla maailmaa tapahtuvat inhimilliset tragediat saattavat suuresti kuohuttaa yleistä mielipidettä Euroopassa.

***Uusia uhkia torjuttaessa
ensimmäinen puolustuslinja
on usein ulkomailla.***

Perinteinen käsityksemme itsepuolustuksesta, ennen kylmää sota ja kylmän sodan aikana, perustui miehityshkaan. Uusia uhkia torjuttaessa ensimmäinen puolustuslinja on usein ulkomailla.

Uudet uhkat ovat dynaamisia. Jos niihin ei puututa, ne kasvavat. Joukkotuhousoseiden leviämisen vaara lisääntyy ajan myötä; jos terroristijärjestöjen toimintaan ei puututa, ne tulevat entistä vaarallisemmiksi (Al Qaidan toimintaan olisi pitänyt puuttua jo aikaisemmin). Valtioiden

toimintakyvyn lamaan tuminen ja järjestäytynyt rikollisuus leviävät, jos niihin ei kiinnitetä huomiota, kuten Länsi-Afrikassa on voitu havaita.

Tämä tarkoittaa, että on oltava valmiita toimintaan jo ennen kriisin puhkeamista. Konfliktinehkäisyä ja uhkien torjumista ei voi aloittaa liian aikaisin.

Toisin kuin massiivista näkyvää uhkaa kylmän sodan aikana, mitään nykyisistä uusista uhkista ei voida hoitaa yksinomaan sotilaallisin keinoin.

Toisin kuin massiivinen näkyvä uhka kylmän sodan aikana, yksikään nykyisistä uusista uhkista ei ole pelkästään sotilaallinen, eikä niitä voida hoitaa yksinomaan sotilaallisin keinoin. Ne kaikki edellyttävät useiden eri välineiden käyttöä. Joukkotuhoaseiden leviämistä voidaan rajoittaa vientivalvonnalla ja sitä voidaan

torjua poliittista, taloudellista tai muuta painostusta käyttämällä, ja samalla on puututtava taustalla oleviin poliittisiin syihin. Terrorismin torjunta voi vaatia tiedusteluvälineiden, poliittisten, sotilaallisten ja muiden välineiden yhdistämistä. Toimintakyvyttömissä valtioissa saatetaan tarvita sotilaallisia välineitä järjestyksen palauttamiseksi ja humanitaarisia välineitä välittömän kriisin hoitamiseen. Taloudellisia välineitä voidaan käyttää jälleenrakennuksessa ja siviilikriisinhallinnasta on apua siviilihallinnon palauttamisessa. Euroopan unioni on erityisen hyvin varustautunut vastaamaan tällaisiin monimuotoisiin kriiseihin.

III VAIKUTUKSET EUROOPAN UNIONIN POLITIIKKAAN

Euroopan unioni on viime vuosina edistynyt yhdenmukaisen ulkopoliitiikan ja tehokkaan kriisinhallinnan kehittämisessä. EU:lla on nyt sellaiset välineet, joita voidaan käyttää tehokkaasti, kuten on osoitettu Balkanin alueella (ja nyt laajemminkin). Mutta jos EU haluaa saattaa osallistumisensa sille tasolle, joka vastaa sen mahdollisuuksia, sen on oltava aktiivisempi, yhdenmukaisempi ja toimintakykyisempi.

Aktiivisempi. Euroopan unionin on pyrittävä aktiivisemmin saavuttamaan kaikki strategiset tavoitteensa. Erityisesti uusien, dynaamisten uhkien käsittelemisessä tarvitaan aktiivisempaa politiikkaa. 25 jäsenen unionin, jonka jäsenet yhdessä käyttävät 160 miljardia euroa puolustukseen, olisi kyettävä tarvittaessa ylläpitämään useita operaatioita samanaikaisesti. EU:n olisi kehitettävä strateginen lähestymistapa, joka edistää varhaisessa vaiheessa tapahtuvaa, nopeaa ja tarvittaessa voimakasta väliintuloa. Erityisesti huomiota olisi kiinnitettävä operaatioihin, joissa käytetään sekä sotilaallisia että siviilivoimavaroja. Tällä alalla EU voisi saada aikaan erityistä lisäarvoa. Aktiivisempi Euroopan unioni tarkoittaa suurempaa poliittista painoarvoa kaikissa tilanteissa, silloinkin kun sotilaallinen tai siviilivoimavaroihin tukeutuva väliintulo tulee kyseeseen.

EU:n olisi kehitettävä strateginen lähestymistapa, joka edistää varhaisessa vaiheessa tapahtuvaa, nopeaa ja tarvittaessa voimakasta väliintuloa.

Yhdenmukaisempi. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan sekä Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan taustalla on ajatus siitä, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat vahvempia toimiessaan yhdessä. EU on viime vuosien aikana luonut useita erilaisia välineitä, joista jokaisella on oma rakenteensa ja tarkoituksensa. Haasteena on nyt näiden erilaisten välineiden ja voimavarojen saattaminen yhteen: Euroopan avustusohjelmat, jäsenvaltioiden sotilas- ja siviilivoimavarat sekä muut välineet, kuten Euroopan kehitysrahasto. Kaikilla näillä voi olla vaikutusta sekä jäsenvaltioiden että kolmansien maiden turvallisuuteen. Turvallisuus on kehityksen ensimmäinen edellytys. EU:n tavoitteena olisi oltava synergian luominen yhdenmukaisemman ja kattavamman lähestymistavan avulla.

Diplomaattisten ponnistelujen ja kehitys-, kauppaa- ja ympäristöpolitiikoiden tulisi noudattaa samaa linjaa. Toiminnan johdonmukaisuus on kriisin yhteydessä korvaamatonta.

Suurempaa yhdenmukaisuutta tarvitaan EU:n välineiden välillä, mutta myös yksittäisten jäsenvaltioiden ulkoisten toimintojen kohdalla. Unionin ulkoisen avun määrä on noin 7 miljardia euroa vuodessa; jäsenvaltiot käyttävät tähän noin kymmenen kertaa enemmän.

Toimintakykyisempi. Toimintakykyisempi Euroopan unioni on saavutettavissa, vaikkakin täyden potentiaalin saavuttamiseen menee vielä aikaa. On tarkasteltava erityisesti seuraavia seikkoja:

- Puolustukselle enemmän resursseja. Jos EU ottaa vakavissaan uudet uhkat ja aikoo todellakin luoda joustavammat mobiilit joukot, sen on lisättävä puolustuksen resursseja.
- Puolustuksen voimavaroissa on paljon päällekkäisyyksiä Euroopan unionissa. Yhdistyttyjen ja yhteisten voimavarojen järjestelmällinen käyttö vähentäisi yleiskustannuksia ja lisäisi keskipitkällä aikavälillä voimavaroja.
- Olisi lisättävä kriisitilanteissa ja niiden jälkivaiheissa käytettävissä olevia siviilivoimavaroja. Erityisesti olisi harkittava tehokkaampia järjestelyjä siviilipuolen suunnittelulle ja operaation tuelle. Lähes kaikissa tärkeimmissä väliintuloissa tehokasta sotilaallista operaatiota on seurannut siviiliyhteiskunnan kaaos.
- Paremmat diplomaattiset valmiudet. Ne ovat yhtä tärkeitä kuin siviili- ja sotilasvoimavarat, jotta resursseja käytettäisiin poliittisesti parhaalla mahdollisella tavalla. Uhkat, jotka meidän on kohdattava, ovat etäisempiä ja oudompia kuin kylmän sodan aikaan. Tarvitaan parempaa ymmärtämystä muista maista. EU:lla ja sen jäsenvaltioilla on yli 45 000 diplomaattia. Myös tässä asiassa voimavarojen yhdistäminen lisäisi valmiuksia. On syytä kehittää järjestelmä, jossa jäsenvaltioiden resurssit yhdistetään EU:n toimielimissä oleviin resursseihin.
- Tiedustelutietojen tehokkaampi jakaminen jäsenvaltioiden ja kumppanien välillä: Uhkan yhteinen arviointi on paras perusta yhteiselle toiminnalle.

- Voimavarojen lisäämisessä eri aloilla olisi otettava huomioon operaatioiden laajempi kirjo. Petersbergin tehtävien lisäksi tähän voisi kuulua yhdessä toteutettavat aseistariisuntaoperaatiot, tuki kolmansille maille terrorismin torjunnassa ja turvallisuussektorin uudistamisessa. Viimeksi mainittu olisi osa laajempaa yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä.

Yhteistyö kumppaneiden kanssa. On hyvin vähän jos ollenkaan ongelmia, jotka Euroopan unioni voisi ratkaista yksin. Edellä kuvatut uhat ovat yhteisiä uhkia, jotka koskevat myös kaikkia EU:n läheisimpiä kumppaneita. Kansainvälinen yhteistyö on välttämätöntä. EU:n on pyrittävä saavuttamaan tavoitteensa harjoittamalla monenvälistä yhteistyötä kansainvälisissä järjestöissä ja toimimalla kumppanina muiden tärkeiden toimijoiden tai alueiden kanssa.

Toimiessaan yhdessä Euroopan unioni ja Yhdysvallat voivat olla vaikuttava positiivinen voima maailmassa.

Transatlanttisilla suhteilla on korvaamaton merkitys. Toimiessaan yhdessä Euroopan unioni ja Yhdysvallat voivat olla vaikuttava positiivinen voima maailmassa. Voimavaroja kehittämällä ja yhdenmukaisuutta lisäämällä EU:sta tulee uskottavampi toimija ja vaikutusvaltaisempi kumppani.

Euroopan unionin olisi edelleen vahvistettava kykyään toimia tärkeimpien muiden toimijoiden kanssa. EU:lla on suhteita kaikkialle maailmaan, mutta lähivuosina olisi keskityttävä erityisesti strategisen kumppanuuden kehittämiseen Venäjän, Japanin, Kiinan, Kanadan ja Intian kanssa. Näiden kumppaneiden merkitys alueillaan ja niiden ulkopuolella on kasvussa. Yksikään EU:n suhteista ei sulje muita pois. EU on valmis kehittämään aktiivista kumppanuutta jokaisen maan kanssa, joka jakaa EU:n tavoitteet ja arvot ja on valmis toimillaan tukemaan niitä.

Lopuksi

Nykyisessä maailmassa on uusia vaaroja mutta myös uusia mahdollisuuksia. Jos Euroopan unioni kykenee kehittymään kaikin puolin tehokkaaksi toimijaksi, siitä tulee merkittävä tekijä näiden uhkien käsittelyssä ja mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Aktiivisella ja toimintakykyisellä Euroopan unionilla olisi maailmanlaajuisia vaikutuksia. Se edistäisi tehokasta monenvälistä järjestelmää, joka johtaisi oikeudenmukaisempaan ja turvallisempaan maailmaan.